

PROGRAM SZKOLNEGO KOŁA WOLONTARIATU

przy Szkole Podstawowej nr 3 im. Macierzy Szkolnej
w Bielsku-Białej

***„Ważny jest rodzaj pomocy, którą się oferuje,
ale jeszcze ważniejsze od tego jest serce, z jakim tej pomocy się udziela.”***

Jan Paweł II

(Przesłanie Papieża na zakończenie Międzynarodowego Roku Wolontariatu 2001w roku)

Podstawa prawna:

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)
- Ustawa z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r., poz. 1817 ze zm.)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016, poz. 1943 ze zm.)

WSTĘP

Wolontariat szkolny to bezinteresowne zaangażowanie społeczności szkoły - nauczycieli, uczniów i rodziców - na rzecz potrzebujących. Uczy postawy szacunku i tolerancji wobec drugiego człowieka.

Okres nauki w szkole jest najwłaściwszy dla kreowania postaw altruistycznych. Wykorzystując otwartość i ciekawość świata młodego człowieka poprzez Wolontariat można odcisnąć dobroczynne piętno we wszystkich dziedzinach jego życia. Pragniemy, aby uczniowie w naszej szkole byli pełni pasji i zaangażowania, kierowali się wrażliwością i troską o drugiego człowieka. Młody człowiek chce bowiem nieść bezinteresowną pomoc, służąc tak potrzebującym jak i sobie. Wolontariat również rozwija wśród młodzieży postawę alternatywną dla konsumpcyjnego stylu życia i uzależnień. Stwarza okazję do wyszukiwania autorytetów i budowania świata wartości, pomaga w rozwijaniu zainteresowań, w szukaniu pożytecznej formy spędzania czasu wolnego. Podejmowana przez uczniów - wolontariuszy aktywność wpływa pozytywnie na rozwój ich osobowości, jest ważna i pożądana ze względu na wymiar edukacyjno- wychowawczy. W ramach działalności Szkolnego Koła Wolontariatu pragniemy wspierać więc tak pożądane w życiu kompetencje kluczowe, które w działaniu stają się kombinacją wiedzy, umiejętności i przyjmowanej postawy, dla dobra własnego, społeczności szkolnej.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

- Zapoznanie młodzieży z ideą wolontariatu oraz jej propagowanie.
- Uwrażliwienie na cierpienie, samotność i potrzeby innych.
- Kształtowanie postaw prospołecznych.
- Rozwijanie empatii i tolerancji.
- Inspirowanie do kreatywnego spędzania czasu wolnego.
- Kreowanie roli szkoły jako centrum lokalnej aktywności.
- Angażowanie się w działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej, tworzenie więzi.
- Zawieranie głębokich, wartościowych przyjaźni.
- Kształtowanie umiejętności działania zespołowego.
- Możliwość wykorzystywania własnych umiejętności i doświadczeń.
- Rozwijanie zainteresowań.
- Zdobywanie doświadczenia w nowych dziedzinach.

OBSZARY DZIAŁANIA

Aktywność wolontariuszy ukierunkowana jest na dwa zasadnicze obszary: środowisko szkolne i środowisko pozaszkolne. W ramach tych działań praca wolontariusza polega na:

- Organizowaniu pomocy koleżeńskiej w nauce.
- Systematycznej pracy na rzecz społeczności szkolnej (gazetki, dekoracja szkoły, pomoc w bibliotece i w świetlicy).
- Wsparciu podopiecznych Hospicjum im. Jana Pawła II w Bielsku-Białej.
- Przeprowadzaniu akcji charytatywnych wspierających instytucje, fundacje i stowarzyszenia (w zależności od potrzeb).

Koło rozpoczyna swą działalność we wrześniu i sporządza plan działań na cały rok szkolny. Do Szkolnego Koła Wolontariatu mogą przystąpić uczniowie klas VIII.

REALIZOWANE ZADANIA

- Przybliżenie młodzieży idei wolontariatu podczas spotkań i informacji wizualnej na korytarzu.
- Umożliwianie rozpoznania własnych motywacji do pracy.
- Uzupełnianie „mapy” potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego.
- Poznanie obszarów pomocy (powołanie oczekiwanych sekcji pracy wolontarystycznej).
- Poznanie zasad pracy i etyki działalności wolontarystycznej.
- Zapoznanie z prawami i obowiązkami wolontariuszy.
- Okresowe zebrania członków Wolontariatu.
- Posługiwanie się w przekazie informacji bieżących Dziennikiem elektronicznym.
- Spotkania z przedstawicielami środowisk, z którymi podejmuje się współpracę.
- Monitorowanie działalności wolontariuszy.
- Wymiana doświadczeń.

PRAWA WOLONTARIUSZA

- Wolontariusz ma prawo do zgłaszania własnych propozycji i inicjatyw.
- Wolontariusz ma prawo do podejmowania pracy w wymiarze nie utrudniającym nauki w szkole i pomocy w domu.
- Wolontariusz ma prawo do wsparcia ze strony koordynatorów Wolontariatu Szkolnego.
- Wolontariusz nie powinien wykonywać prac objętych polityką etatową, czyli zastępować pracownika.
- Wolontariusz ma prawo do otrzymania pisemnego zaświadczenia o wykonanej pracy, jeżeli brał czynny i systematyczny udział w pracach koła w ciągu całego roku szkolnego, co dokumentował wpisami w dzienniczku wolontariusza.
- Nie wolno wywierać na wolontariusza presji moralnej w związku z realizowanym zadaniem pozostającym w konflikcie z jego przekonaniem.
- Wolontariusz ma prawo do rezygnacji z pracy wolontariusza, uprzedzając odpowiednio wcześniej koordynatorów Wolontariatu Szkolnego.

OBOWIĄZKI WOLONTARIUSZA

- Członkowie Szkolnego Koła Wolontariatu muszą przedstawić pisemną zgodę rodziców lub prawnych opiekunów na działanie w Wolontariacie (*załącznik1*).
- Wolontariusz ma obowiązek uczestniczyć w spotkaniach i szkoleniach Wolontariatu.
- Wolontariusz ma obowiązek respektować zasady Szkolnego Wolontariatu, takie jak:
  - zasada osobistej pracy nad własnym rozwojem,
  - zasada zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy,
  - zasada troski o los słabszych,
  - zasada prawdy, przyjaźni, życzliwości.
- Warunkiem przynależności do koła jest reprezentowanie godnej postawy uczniowskiej, wywiązywanie się z obowiązków szkolnych.

CECHY WOLONTARIUSZA

- **WYSOKI STOPIEŃ WRAŻLIWOŚCI**, który pozwala na wnikliwą obserwację otaczającego nas świata. To pomaga dostrzegać wokół siebie potrzebę piękna, a przede wszystkim ludzi potrzebujących, bezradnych, cierpiących i chorych. Samo dostrzeżenie ich - to nie wszystko! Wielu ludzi bowiem dostrzega wokół siebie potrzebujących, ale przechodzi obok obojętnie, nie reaguje.
- **EMPATIA**, czyli umiejętność wczuwania się w sytuację i doznania drugiego człowieka, rozumienia i przeżywania jego rozterek i cierpienia. Takie osobiste odbieranie drugiego człowieka skłania nas do zatrzymania się nad jego niedolą, wyzwala w nas potrzebę ochrania go, udzielania mu pomocy. Wtedy pomagamy najbardziej skutecznie. Dajmy z siebie jak najwięcej, a to z kolei daje nam ogromną satysfakcję i zadowolenie z dobrze wypełnionego moralnego obowiązku.
- **CIERPLIWOŚĆ**, której należy się uczyć codziennie, wypełniając swe zobowiązania. Wymaga to dużego panowania nad swoimi emocjami, nad złością, zniecierpliwieniem, popędlivością, często nad lenistwem czy zniechęceniem.
- **ODPOWIEDZIALNOŚĆ** za siebie, swoje działania i za swojego podopiecznego. Odpowiedzialność należy w sobie wzbudzać i wzmacniać. Poczucie odpowiedzialności jest dowodem naszej dojrzałości do podejmowania różnych ról społecznych. Musimy pamiętać, że jeśli zobowiązujemy się do czegoś, powinniśmy wcześniej ocenić nasze siły i umiejętności, aby nie podejmować zadań przerastających nasze możliwości. Nigdy nie należy obiecywać zbyt wiele, a potem nie wywiązywać się ze swoich zobowiązań. Lepiej wziąć na siebie mniej obowiązków, ale wywiązać się z nich sumiennie.
- **WSPÓŁDZIAŁANIE** - znacznie więcej można osiągnąć działając wspólnie niż indywidualnie. Takiego współdziałania należy uczyć się, aby nie przekształciło się w zażartą rywalizację i zaspakajanie niezdrowych własnych ambicji.
- **PUNKTUALNOŚĆ** - poszanowanie własnego czasu i czasu innych, to kolejna cecha, którą należy w sobie wypracować.
- **GOSPODAROWANIE CZASEM** jest bardzo cenną umiejętnością, tym bardziej, że wolontariusze swoją działalność społeczną godzą z nauką szkolną i obowiązkami domowymi. Nie można bowiem być „dobrym” wolontariuszem dla wszystkich podopiecznych, zaniedbując własną rodzinę.
- **TOLERANCJA i AKCEPTACJA** - tak bardzo potrzebna zwłaszcza w kontaktach z osobami chorymi czy niepełnosprawnymi. To bardzo trudne zadanie, aby zaakceptować tę „inność” fizyczną czy psychiczną, umieć zobaczyć w osobie niepełnosprawnej pełnowartościowego człowieka. Nie każdy umie sobie z tym poradzić. Wymaga to pewnego treningu i przygotowania psychologicznego.
- **„WSTYD ZA ZŁO”**, ważne jest wypracowanie odpowiedzialności za siebie i innych oraz poczucia wstydu za popełnione błędy czy wyrządzone krzywdy. Takie poczucie ma zastępować konstruktywną krytykę, służyć rozwojowi wewnętrznemu, pracy nad sobą w celu podnoszenia własnej wrażliwości, umiejętności i kwalifikacji.
- **PRAWO DO SŁABOŚCI**, do błędu czy porażki - nie jesteśmy nieomylni, zdarza się, że zrobimy coś złe, nie tak, jak planowaliśmy. Musimy sobie dać to prawo, nie załamywać się porażkami, ale wyciągać z nich konstruktywne wnioski na przyszłość- uczyć się na błędach. Zdobywamy w ten sposób nowe doświadczenia, które nas rozwijają, wzbogacają. Tak uczymy się nowych rzeczy, aby potem służyć radą i pomocą innym.
- **DAŻENIE DO SAMODOSKONALENIA SIĘ** - wolontariusz powinien ustawicznie podnosić swoje umiejętności i doskonalić się wewnętrznie, aby pełniej i skuteczniej pomagać potrzebującym.

SPOSOBY EWALUACJI

- Sprawozdanie z pracy Wolontariatu Szkolnego na koniec roku szkolnego.
- Rejestr akcji charytatywnych, instytucji, w których byli obecni Wolontariusze.
- Zdjęcia z imprez.
- Podziękowania od osób i instytucji.

(Załącznik 1)

Zgoda Rodziców

Wyrażam zgodę na udział córki/syna ..... ucz. kl. ....
w pracach wchodzących w zakres Szkolnego Koła Wolontariatu
przy Szkole Podstawowej nr 3 im. Macierzy Szkolnej w Bielsku-Białej.

.....
data

.....
podpis rodzica/prawnego opiekuna

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb niezbędnych do realizacji działalności Szkolnego Koła Wolontariatu (zgodnie z Ustawą z dn.10 maja 2018 r. o Ochronie Danych Osobowych, Dz. Ust z 2018 r.poz.1000)

.....
podpis rodzica/prawnego opiekuna